

Hibapontok – Kiképzési skála

Tartalomjegyzék

I.HIBAPONTOK LOVASVERSENYEKEN ...2	II.1.1.1 Ütemhibák kérdése / gyakori hibák:8
I.1 Díjugratás2	II.1.1.2 Az ütemesség jelei:8
I.1.1 „A” szabály:.....2	II.1.1.3 Módszerek az ütemesség eléréséhez:8
I.1.2 „C” szabály:.....2	II.2 ELENGETTSÉG8
I.1.3 Stílus bíráló:.....3	II.2.1.1 A belső és külső elengedettség jelei:8
I.2 Military (Lovastusa)3	II.2.1.2 Módszerek az elengedettség eléréséhez:9
I.2.1 Díjlovagló vizsga.....3	II.3 TÁMASZKODÁS9
I.2.2 Military – Díjugrató vizsga.....3	II.3.1.1 A támaszkodás elsődleges jelei:9
I.2.3 Military – Terep vizsga.....4	II.3.1.2 Módszerek a támaszkodás eléréséhez:9
I.3 Díjlovaglás.....4	II.4 LENDÜLET10
I.3.1 Büntetések, hibapontok.....4	II.4.1.1 A lendületesség jelei:10
I.3.2 Fiatall Lovak programja esetében a levonások.....4	II.4.1.2 Módszerek a lendületesség eléréséhez:10
I.3.3 Összevont bíráló esetén4	II.5 EGYENESRE IGAZÍTÁS10
I.3.4 Egyéb hibák.....5	II.5.1.1 Célja:10
I.3.5 Kizárás.....5	II.5.1.2 Az egyenesre igazítás jelei:11
I.3.5.1 Sántaság.5	II.5.1.3 Módszerek az egyenesre igazítás eléréséhez:11
I.3.5.2 Ellenszegülés.5	II.6 ÖSSZESZEDETTSÉG11
I.3.5.3 Esés.5	II.6.1.1 Az összeszedettség jelei:11
I.3.5.4 Kilépés a négyszögből a díjlovagló program alatt.5	Módszerek az összeszedettség eléréséhez:12
I.3.5.5 Külső segítség.6	II.7 ÁTENGEDŐSÉG12
I.3.6 Egyéb okok a kizárásra:.....6	
II.KIKÉPZÉSI SKÁLA6	
II.1.1 A kiképzési skála alkalmazása: .7	
II.1.2 A kiképzés három fő szakasza: .7	
II.1.2.1 Szoktatási szakasz:7	
II.1.2.2 Tolóerő kifejlesztése:7	
II.1.2.3 Hordozóerő kifejlesztése: ...7	
II.1 ÜTEM8	

I. HIBAPONTOK LOVASVERSENYEKEN

(nemzeti)

I.1 Díjugratás

I.1.1 „A” szabály:

1	Verőhiba	4 hp
2	Vízbelépés	4 hp
3	1. ellenszegülés, körözés stb.	4 hp
4	2. ellenszegülés, körözés stb.	4 hp (nemzetközín kizárás)
5	3. ellenszegülés, körözés stb.	kizárás
6	Rombolás	4 hp + 6" időbüntetés
7	Lóról esés	kizárás
8	Bukás	kizárás
9	Időhatár túllépése	kizárás
10	Alapidő túllépése	1 hp minden megkezdett 1" után
11	Alapidő túllépése összevetésben	1 hp minden megkezdett 1" után

I.1.2 „C” szabály:

A „C” szabály szerint az elkövetett hibákat másodpercekkel büntetik, melyeket hozzá kell adni a versenyző pályán mért idejéhez.

1	Verőhiba	4" időbüntetés (3" kétfázisos versenyszám, szimultán, és "C" szabály szerinti összevetés esetén)
2	Vízbelépés	
3	1. ellenszegülés, körözés stb.	nincs büntetés
4	2. ellenszegülés, körözés stb.	nincs büntetés (nemzetközín kizárás)
5	3. ellenszegülés, körözés stb.	kizárás
6	Rombolás	6" időbüntetés
7	Lóról esés	kizárás
8	Bukás	kizárás
9	Időhatár túllépése	kizárás

I.1.3 Stílus bírálat:

1	Verőhiba	0,5 hp
2	1. ellenszegülés, körözés stb.	1 hp
3	2. ellenszegülés, körözés stb.	2 hp
4	3. ellenszegülés, körözés stb.	kizárás
5	Rombolás	+ 6" időbüntetés
6	Lóról esés	kizárás
7	Bukás	kizárás
8	Időhatár túllépése	kizárás
9	Alapidő túllépése	0,1 hp minden megkezdett 1" után

I.2 Military (Lovastusa)

I.2.1 Díjlovagló vizsga

Büntetések, hibapontok tévesztés esetén

- *Első hiba – 2 pont*
- *Második hiba – 4 pont*
- *Harmadik hiba kizárás*

Észre nem vett tévesztés.

Ha a Versenybírószak figyelmét a tévesztés elkerüli, a versenyző élvezi a mulasztásból származó előnyt.

I.2.2 Military – Díjugrató vizsga

1	Verőhiba	4 hp
2	Vízbelépés	4 hp
3	1. ellenszegülés, körözés stb.	4 hp
4	2. ellenszegülés, körözés stb.	4 hp (nemzetközön kizárás)
5	3. ellenszegülés, körözés stb.	kizárás
6	Rombolás	4 hp + 6" időbüntetés
7	Lóról esés	kizárás
8	Bukás	kizárás
9	Időhatár túllépése	kizárás
10	Alapidő túllépése	1 hp minden megkezdett 1" után

I.2.3 Military – Terep vizsga

1	1. ellenszegülés, körözés stb.	20 hp
2	2. ellenszegülés, körözés stb. ua.-nál a gátnál	40 hp (nemzetközini kizárás)
3	2. ellenszegülés, körözés stb. másik gátnál	20 hp (nemzetközini kizárás)
4	3. ellenszegülés, körözés stb.	kizárás
5	Lóról esés	kizárás
6	Bukás	kizárás
7	Időhatár túllépése	kizárás
8	Alapidő túllépése	0,4 hp minden megkezdett 1" után

I.3 Díjlovaglás

Észre nem vett tévesztés.

Ha a Versenybírószám figyelmét a tévesztés elkerüli, a versenyző élvezheti a mulasztásból származó előnyt.

I.3.1 Büntetések, hibapontok

- Első hiba – 2 pont
- Második hiba – 4 pont
- Harmadik hiba kizárás

I.3.2 Fiatal Lovak programja esetében a levonások

- Első hiba – 0,5%
- Második hiba – 1%
- Harmadik hiba kizárás

I.3.3 Összevont bírálókat esetén

(E, A, L, LM, MB versenyszámok)

- Első hiba – 0,2 pont
- Második hiba – 0,4 pont
- Harmadik hiba kizárás

I.3.4 Egyéb hibák

Az alábbiak ugyan úgy hibának számítanak, és hibánként két (2) pont kerül levonásra, de nem halmozódnak és nem vonnak kizárást maguk után (ideértve a Kúrt is)

1. Négyszögbe lovaglás a csengőszó előtt.
2. A csengőszó után 45 másodpercen túli, de még 90 másodpercen belüli belovaglás.
3. Kúr esetében a zene elindulása után 20 másodpercen túli belovaglás.
4. Kúr esetében, ha az hosszabb vagy rövidebb a megengedettnél, 0,5% kerül levonásra a művészi pontokból.

I.3.5 Kizárás

I.3.5.1 Sántaság.

Határozott sántaság esetén a „C” bíró a versenyzőt a versenyből kizárja. Döntése ellen fellebbezésnek helye nincs!

I.3.5.2 Ellenszegülés.

Minden 20 másodpercet meghaladó ellenszegülést a program bemutatása alatt kizárással kell büntetni.

Azonban, ha az ellenszegülés veszélyezteti a lovat, lovast, a bírókat vagy a közönséget, úgy a 20 másodperc letelte előtt kizárandó a lovas. Ez vonatkozik a négyszögbe való belovaglás előtti vagy a négyszög elhagyásakor történő ellenszegülésre is.

Ellenszegülésnek minősül a ló tartós ellenkezése a lovas segítségadásaival vagy a szárkapcsolat durva megtagadása is.

I.3.5.3 Esés.

A lovas és/vagy a ló esése kizárást von maga után.

I.3.5.4 Kilépés a négyszögből a díjlovagló program alatt.

Ha a ló a program kezdete és vége között a díjlovagló program bemutatása közben mind a négy lábbal kilép a négyszögből, a lovast a versenyből ki kell zárni.

I.3.5.5 Külső segítség.

Bármilyen külső segítséget (pl: hang, jelzések) a lónak vagy a lovasnak adott segítségként kell értelmezni. Azt a lovat vagy lovast, amely külső segítséget kap, ki kell zárni.

I.3.6 Egyéb okok a kizárásra:

- 1) A ló és a lovas kombinációja nem képes a szint követelményeit teljesíteni.
- 2) A programlovaglás a ló jóléte ellen van.
- 3) A ló és versenyző kombinációja nem érkezik a négyszögbe a csengőszót követő 90 másodpercen belül. Ez alól kivétel, ha a C bírót az alapos indokról értesítették (ilyen lehet a patkó elvesztése, stb.)

II. KIKÉPZÉSI SKÁLA

(id. Kövy András nyomán)

- ✓ A kiképzés rendszeres tornásztatás, amelynek során az a cél, hogy a lovat mind fizikailag, mind lelkileg természetes képességei teljes kifejtésére bírjuk, és engedelmes, kellemes, sokoldalúan kiképzett hátszlóvá tegyük.
- ✓ A kiképzés célja a ló teljesítőkészségének és használhatóságának a megőrzése.

A kiképzési skála:

- *ÜTEM*
- *ELENGETTSÉG*
- *TÁMASZKODÁS*
- *LENDÜLET*
- *EGYENESRE IGAZÍTÁS*
- *ÖSSZESZEDETTSÉG*

II.1.1 A kiképzési skála alkalmazása:

- a) használatától függetlenül minden lónak teljesítenie kell,
- b) a ló sokoldalú tornásztatásától és pszichéjétől függ,
- c) fiatal ló alapkiképzésében (változatosan felépített kiképzés jelentősége)
- d) képzett lovak minden egyes edzésének felépítésében

II.1.2 A kiképzés három fő szakasza:

- 1. szoktatási szakasz,
- 2. tolóerő kifejlesztése,
- 3. hordozóerő kifejlesztése.

II.1.2.1 Szoktatási szakasz:

- a) fontossága a fiatal ló kiképzésének kezdeti fázisában, valamint minden edzés elengedtetési szakaszában,
- b) ide tartozik: ütemesség, elengedettség, támaszkodás.

II.1.2.2 Tolóerő kifejlesztése:

- a) hátulsó lábak fokozott tevékenységére készítése – cél, hogy a ló jobban súlypont alá lépjen
- b) ide tartozik: támaszkodás, lendület.

II.1.2.3 Hordozóerő kifejlesztése:

- a) *akkor valósulhat meg, ha a tolóerő fejlesztési szakasza bizonyos mértékig lezárultnak tekinthető,*
- b) *ide tartozik: egyenesre igazítás, összeszedés.*

A kiképzés fő szempontja az ÁTENGEDŐSÉG!

II.1 ÜTEM

Tér- és időbeli egyenletesség mindhárom jármódban (lépés, ügetés, vágta).

Minden átmenetben és fordulatban meg kell maradnia (nem csak egyenes vonalon!).

II.1.1.1 Ütemhibák kérdése / gyakori hibák:

- ➔ lépésben – passz,
- ➔ ügetésben – rövid, egyenetlen, feszes léptek,
- ➔ vágásban – négyütemű vágta.

II.1.1.2 Az ütemesség jelei:

- a) helyes lábsorrend minden jármódban,
- b) a lábak emelkedése és földre érése közötti idő állandó.

II.1.1.3 Módszerek az ütemesség eléréséhez:

- a) könnyed kézzel, megfelelő előrehajtással történő lovaglás,
- b) gyakori átmenetek és elengedett gyakorlatok lovaglása,
- c) szakszerű futószárazás, cavaletti munka, ugrógimnasztika, tereplovaglás.

II.2 ELENGEDETTSÉG

Az ütem mellett a szoktatási szakasz lényeges célja.

- Ütemes mozgás, lengő hát, lazán feszülő és elernyedő izomzat.
- Hátsó lábak aktív munkájának alapfeltétele.
- Elengedettség fizikai és lelki szinten.

II.2.1.1 A belső és külső elengedettség jelei:

- a) előre álló, „laza” fülek,
- b) nyitott szem,
- c) egyenletesen lengő hát,
- d) zárt, a zablát rágó száj,

- e) szépen hordozott, mozgás ütemére ingázó farok,
- f) prüsszkölés,
- g) egyenletes légzés.

II.2.1.2 Módszerek az elengedettség eléréséhez:

- a) előrehajtó ülésel hátsó lábak aktivizálása,
- b) harmonikus kapcsolat a szájjal,
- c) elengedettség tesztje: „szárat a kézről kiráogatni”.

II.3 TÁMASZKODÁS

A lovas keze és a ló szája közötti állandó, puhán rugózó kapcsolat.

- Helyes támaszkodással a ló újra megtalálja természetes egyensúlyát a lovas alatt.
- A helyes támaszkodás tolóerő eredménye (nem a szárok visszafelé történő húzása).
- Tovább fejlesztett formája az ún. „száron lét”.

II.3.1.1 A támaszkodás elsődleges jelei:

- a) a tarkó a legmagasabb pont,
- b) homlokvonal függőleges előtt
- c) gyakori hibák:
 - homlok-orr vonal függőleges mögött
 - szár mögött, „hamis görbület”
 - szár ellen, a ló a lovas kezére támaszkodik

II.3.1.2 Módszerek a támaszkodás eléréséhez:

- a) csípő, keresztcsont előrehajtó segítsége által, az egyenletes támaszkodást biztosító kézbe hajtjuk a lovat
- b) átmenetek lovaglása (+ félfelvételek, előrelovaglások)
- c) a lovas tökéletes, kiegyensúlyozott ülése

II.4 LENDÜLET

A hátulsó lábakból és a farból származó energikus impulzus átvitele a ló egész előre irányuló mozgására.

- Feltétele, elengedett, lengő hát és puha korrekt támaszkodásban történő járás.
- Csak az ügetésre és a vágásra jellemző – mivel a lépésnek nincs szabad lebegési fázisa.

II.4.1.1 A lendületesség jelei:

- a) a ló energikusan lökődik el a talajtól, lebegési szakaszban végtagjai jelentősen előrelendülnek,
- b) a csánkrok rögtön a talajtól való ellökődést követően energikusan előre-fölfelé mozdulnak el (nem csak fölfelé, vagy akár hátrafelé),
- c) ún. „térnyerő” vágta.

II.4.1.2 Módszerek a lendületesség eléréséhez:

- a) a jármódok között és azokon belül is átmenetek lovaglása (fontos átmenetek ütemessége, folyamatossága, előrehajtás)
- b) előrehajtó segítségek + érző kéz összjátéka.

II.5 EGYENESRE IGAZÍTÁS

A hátulsó és elülső lábak patanyoma egy vonalba esik, vagyis hossz tengelyével egyenes és ívelt vonalon egyaránt a patanyomhoz igazodik.

Folyamatos feladat, nemcsak a szoktatási szakaszban (a lovak „természetes ferdesége” miatt).

II.5.1.1 Célja:

- a) a terhelés egyenletes elosztása,
- b) végtagok idő előtti egyoldalú elhasználódásának elkerülése,
- c) a tolóerő optimális mértékre történő fejlesztése,
- d) a ló elfogadja a segítségeket, és átengedővé válik,
- e) mindkét kézhez egyenletesen lépjen,
- f) összeszedhető legyen.

II.5.1.2 Az egyenesre igazítás jelei:

- a) a hátsó és elülső lábak patanyoma egy vonalba esik, vagyis hossz tengelyével egyenes és ívelt vonalon egyaránt a patanyomhoz igazodik,
- b) a lovas kitartó segítségei a szájon, a tarkón, a nyakon és a háton át helyesen jutnak át és egyenletesen mindkét hátsó lábra hatnak.

II.5.1.3 Módszerek az egyenesre igazítás eléréséhez:

- a) mindkét oldal következetes tornásztatása,
- b) a lónak mindig az elejét igazítsuk a hátulja elé,
- c) egyenes és ívelt vonalon lovagolt átmenetek,
- d) kiegyensúlyozott, biztos ülés.

II.6 ÖSSZESZEDETTSÉG

Mind a négy láb egyenletes terhelése, az első lábak tehermentesítése és a hátsó lábak fokozott teherfelvételre kényszerítése által.

II.6.1.1 Az összeszedettség jelei:

- a) a hátsó lábak erősebb konchajlítás (csípő- és térdizületek) mellett fokozottabban viselik a súlyt, és jobban a súlypont irányába lépnek, az elülső lábak ezáltal felszabadulnak, és mozgásuk szabadabbá válik,
- b) a ló látszatra úgymond „hegynek fel” jár,
- c) lépések, léptek és vágtaugrások megrövidülnek a szorgalom és az aktivitás korlátozása nélkül,
- d) ügetésben és vágtaban a lendület teljes egészében megmarad, ami emelkedettebb mozgást eredményez,
- e) a ló mind a négy lábával kis alapterületen, öntartásban mozog, a lovas segítségeire még érzékenyebb,
- f) egyenesre igazító és összeszedő munka egy-egy szakasza után gondoskodjunk a lendület és a tolóerő megőrzéséről friss előrelovaglással,
- g) kadencia: a ló kissé jobban kitartja a lebegési szakaszt, a hátsó lábak eközben jól előre lendülnek
- h) relatív feligazodás: a támaszkodás magassága egyenes összefüggésben áll az összeszedés fokával

- i) abszolút feligazodás: a lovas túlnyomó részt a kezével kényszeríti ki, a ló nem hordozza önmagát, fejét és nyakát a lovas keze tartja, a háttevékenység zavart szenved és ezáltal a hátulsó lábak aktivitása korlátozódik

Módszerek az összeszedettség eléréséhez:

- a hátulsó lábak hordozóerejének erősítése, oldaljárásokkal,
- egyenes és ívelt vonalon lovagolt átmenetek,
- helyesen lovagolt fél- és egész felvételek,
- összeszedettség ellenőrzése: a lovas több lépés, vagy vágtaugrás erejéig végigsimíthat a sörényélen, a ló öntartásának ekkor is fenn kell maradnia

II.7 ÁTENGEDŐSÉG

A ló azon készsége, mellyel a lovas segítségeit engedelmesen és készségesen elfogadja.

Az előrehajtó segítségekre aktívan reagál, vagyis hátulsó lábaival aktívan előre lép, és lendületet fejleszt.

Ezzel egy időben a szársegítségek a szájtól, a tarkón, a nyakon és a háton át elérnek a hátulsó lábakig, vagyis a ló átengedi ezeket anélkül, hogy a test bármely feszes pontján elakadnának.

A ló mindkét kézen egyenletesen az ellőről-hátra, a hátulról-előre, a jobbról balra és a balról jobbra való segítségeket elengedetten és engedelmesen elfogadja.

Az átengedőség szintje a hátralépésen mérhető le a legjobban.